

University of Groningen

Angiopoietins in renal replacement therapy

Westendorp, Welmoet Hillegonda

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2015

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Westendorp, W. H. (2015). *Angiopoietins in renal replacement therapy*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Dankwoord

It ain't over 'till it's over

Yehesssss!! Hierbij ben ik eindelijk aangekomen bij de bladzijden die voor mij het meest betekenen. Dat ik deze pagina's nu ook daadwerkelijk kan uitschrijven heb ik aan een heleboel mensen te danken. Vooral degenen aan wie ik vaker 'nee' heb moeten verkopen dan me lief was. Daarnaast aan de grote groep mensen die geholpen bij de invulling van dit proefschrift. Promoveren heeft me geleerd dat hard werken je geen enkele garantie biedt en dat net dat ene beetje doorzetten je het laatste benodigde zetje geeft. En dat is precies hetgene dat ik van een heleboel mensen heb gekregen. Wat is er leuker dan mijn dankbaarheid daarvoor hier te kunnen delen.

Via een (op papier) keurige Junior Scientific Masterclass-route kwam ik na enkele jaren student-onderzoeker op het Chirurgisch Onderzoekslab te zijn geweest terecht bij Henri Leuvenink voor mijn wetenschappelijke stage. Samen met Harry van Goor kwamen we tot een voorstel voor een MD/PhD-traject. Beste Henri, jouw ontspannen instelling en humor waarmee je het voor elkaar krijgt een ogenschijnlijk lastig probleem heel behapbaar te maken zijn tijdens dit promotietraject erg behulpzaam geweest. In de afgelopen jaren heb ik je slechts twee keer ietwat nerveuzer meegemaakt. De eerste keer op een prachtige (maar 'uitdagend' uitgeruste) houten spanker midden op het Zuidlaardermeer een jaar of twee geleden. De tweede keer was een maand of twee voor mijn beoogde promotiedatum. Na een (tevens 'uitdagend') promotietraject als dat van mij denk ik dat verdere uitleg niet nodig is als ik over beide punten mijzelf nog eens citeer: 'Henri, wil je dit NOOIT meer (zo) doen?!'. Ik wil je bedanken voor de zelfstandigheid die je me hebt geboden en voor je aanmoedigingen.

Beste Harry, een (in de eerste opzet) niertransplantatie promotietraject kon volgens Henri niet van start gaan zonder jou erbij te betrekken. En gelukkig maar. Je hebt me geleerd altijd kritisch te blijven en niets zomaar aan te nemen. Ik wil je bedanken voor het snelle schakelen op de momenten dat het tegenzat en je eigenschap niet om de hete brij heen te draaien maar over te gaan tot actie. Ik heb genoten van je flauwe grappen en gedeelde 'guilty pleasure' om eindeloos terug te komen op een grap die qua timing echt allang voorbij is. Ook wil ik je bedanken voor serieuze gesprekken waarin alles gezegd kon worden.

Ook mijn derde promotor, Rutger Ploeg, wil ik bedanken voor het mogelijk maken van dit proefschrift. Vlak na de totstandkoming van onze review vertrok je naar Oxford wat gelukkig geen einde voor je betrokkenheid betekende. Op menig congres of promotie kon ik altijd bij je terecht met vragen en voor adviezen. Hartelijk dank daarvoor.

Beste leden van de beoordelingscommissie, prof. dr. C.C. Baan, prof. dr. C.A.J.M. Gaillard en prof. dr. G. Molema, hartelijk dank voor het aandachtig lezen en beoordelen van mijn proefschrift.

Een cursus op Schiermonnikoog was voor mij de aanleiding om me verder in het wetenschappelijk onderzoek te verdiepen. Vele cursussen volgden welke moeiteloos overgingen in deelname uit het aanbod vanuit de graduate school GUIDE. Ik wil hiervoor prof. dr. Hanneke Kluin-Nelemans, prof. dr. Robert Porte, Michiel Hooiveld, Cresje Wachters-Kaufman, Riekje Banus en Maaïke Bansa bedanken.

Via een tweetal proefprojecten kwam ik op het Chirurgisch Onderzoekslaboratorium (COL) terecht waarna ik tot aan de totstandkoming van dit proefschrift niet meer weg ben gegaan. Voor de begeleiding en het aanleren van de eerste technieken tijdens deze twee projecten wil ik Tan Hongtao, Ton Lisman, Robert Porte en Anne-Margot Roskott bedanken.

Dit brengt me vanzelfsprekend bij de hoofdanalist Jacco Zwaagstra. Jacco, wat zou het COL zonder jou moeten beginnen. Gezien mijn alternerende coschap/ onderzoeksplanning heb ik geheel volgens de door jou opgezette regels tot twee keer toe een pipetteercursus moeten doen en bleek het gebruik van een labjas met m'n eigen naambordje steeds weer een uitdaging. Wellicht is deze planning deels de oorzaak geweest van mijn onwetendheid over de veilige hakhoogte onder een labjas. Gelukkig heb je nu een (wat mij betreft) gevalideerde tool om geheel volgens het principe 'meten is weten' de labregels na te leven. Dank voor het werk dat je verricht hebt en het van gedachten wisselen over het reilen en zeilen op het lab.

Marian Bulthuis, met jou heb ik maanden samengewerkt aan kleuringen, bijbehorende analyses en het zoeken van coupes en blokjes. Je tomeloze enthousiasme is daarbij onmisbaar geweest. Dank voor je interesse en altijd vrolijke stemming.

Petra Ottens, Susanne Veldhuis en Janneke Wiersema-Buist, dank voor jullie gezellige samenwerking en al jullie verrichte werk. Daarnaast wil ik Jelle Adelmeijer, Douwe Samplonius, Wijnand Helfrich, Jurjen Gerssen, Rozemarijn Kox en Nynke de Vries bedanken.

Ik heb veel geleerd van samenwerkingen die de basis vormden voor verschillende hoofdstukken. Casper Franssen – ik kijk met veel plezier terug op onze analyses naar angiopoietines in dialyse. Je enthousiasme werkt aanstekelijk en ik heb veel geleerd van je nauwkeurigheid. Dank daarvoor. Stephan Bakker – al was het in

een late fase van de totstandkoming van dit proefschrift, ik heb veel van je kennis en ervaring opgestoken. Bedankt voor je geduld, uitleg en kritische feedback. Gertrude Nieuwenhuijs-Moeke – leuk dat je het VAPOR cohort beschikbaar wilde stellen voor extra analyses. Dank voor je bijdrage en enthousiasme. Saleh Yazdani – thank you and Jaap van den Born for your work on the lymph vessels and all the efforts you made to revise our manuscript.

Ook wil ik graag Lyan Koudstaal, Jan-Luuk Hillebrands, Gerjan Navis, Solmaz Assa, Christina Krikke, Sijbrand Hofker, Willem van Son, Michel Struys, Hans Burgerhof, Else van den Berg, Charlotte Keyzer, Hilde Tent, Mattijs van Meurs, Rianne Jongman, Ralf Westerhuis en Marcory van Dijk bedanken voor de hulp en samenwerking. Voor de mogelijkheid om de Ang2 SNPs in niertransplantatie te onderzoeken wil ik hiernaast ook Marc Seelen, Harold Snieder, Martin de Borst, Bouke Hepkema en Jan Niesing bedanken. Dank voor jullie hulp.

Op de een of andere manier kregen mijn oud-huisgenoten in Groningen het idee dat er in het UMCG slechts één groot lab is waar bovendien meer geouwehoerd wordt dan daadwerkelijk aan de wetenschap wordt gewerkt. Ik heb ze uitgelegd dat vrijwel elke afdeling een eigen onderzoekslaboratorium heeft maar dat er inderdaad slechts één lab is dat bedoeld kan worden met de door mij gebruikte benaming te weten 'HET' lab.

De volgende (oud)collega's, kamergenoten of altijd-luisterende burens wil ik bedanken voor de betrokkenheid en gezelligheid zowel in als buiten het lab. De kamerborrels en avonden in de plaatselijke horeca waren heerlijk typisch en had ik niet willen missen. Sanna op den Dries, Edris Alkozai, Negin Karimian, Golnar Karimian, Anne Marieke Schut, Anne Koning, Gerda Noordmans, Kevin Wevers, Jeffrey Damman, Greg Hugenholtz, Eelke Bos, Maxi Hottenrot, Ilsaïen Bakker, Freeha Arshad, Rianne van Rijn, Pariah Mahboub, Rolando Rebolledo, Andrie Westerkamp, Astrid Klooster, Michael Sutton, Bo Liu, Marc Kirschbaum en Rosa Lammers. Geert van Rijt – daarnaast ook veel dank voor je hulp bij de SNP analyses. De verschillende roadtripgroepen richting seminar of congres: Marjolein Leemkuil, Leon van Dullemen, Dane Hoeksema, Victor Alberts, Michel Weij, Mirjam de Boer, Miriam Boersema en Joris van Ark – dank voor de leuke tijd.

Dankzij mijn oud-collega's van LifeLines viel er in tijden van tegenslag ook heel veel te lachen. Ik hoefde de buitendeur maar te openen of de deuntjes van een (boyband)hitje kwamen me over de gang al tegemoet. Jullie gevatte humor is heel behulpzaam geweest.

Al stond ik er ten tijde van de lotingsuitslag niet zo enthousiast tegenover, mijn coschappen in Nij Smellinghe, Drachten zijn een gedenkwaardige tijd geweest.

Ik wil daarvoor met name de afdelingen Urologie, Orthopedie en Chirurgie bedanken voor de leerzame tijd op OK en de leuke (beoordelings)gesprekken met bijkomende adviezen. Mijn semi-artsstage heb ik met veel plezier in Delft en Rotterdam kunnen doen waarvoor ik Dr. R.M. Bloem, de volledige afdeling Orthopedie van het Reinier de Graaf Gasthuis en daarnaast drs J.H.J.M. Bessems van het Sophia Kinderziekenhuis/Erasmus MC graag wil bedanken.

Na Groningen en Rotterdam had ik me geen leukere ANIOS-plek kunnen wensen dan bij de Chirurgie in het Flevoziekenhuis. Ik wil graag de volledige afdeling bedanken voor de afgelopen leerzame en leuke maanden. Vooral voor de mogelijkheid om voor aanvang eerst mijn proefschrift zoveel mogelijk af te ronden. Ik kijk uit naar de komende tijd.

Leuke Lex, held. Je kwam geheel onverwacht als heerlijk enthousiaste spring in 't veld nog meer gezelligheid brengen tijdens mijn tijd in Rotterdam. Ik had het niet willen missen en ik weet je te vinden! Lieve Madelien, lieve Madels, er zijn nooit veel woorden nodig voordat je begrijpt wat ik bedoel. Ik geniet van de manier waarop je in het leven staat. Laat Londen merken dat je er bent en doe wat je moet doen. Big time.

Team paranimfpower. Ik weet dat dit geen Nederlands woord is. Het dekt gewoon zo lekker de lading. Met de grootste glimlach en een enkel traantje denk ik terug aan alle momenten die we samen gedeeld hebben. Ik ben ontzettend blij en trots dat jullie als me als paranimfen bijstaan. De energie die ik kreeg van de fantastische momenten samen hebben als belangrijke basis voor dit proefschrift gediend. Lieve, fantastische Pau. En met fantastisch bedoel ik dat met evenveel lading als tijdens je eigen 21-diner speech. Heel veel prachtige herinneringen hebben we opgebouwd, zowel in als buiten het ziekenhuis. Onze connectie binnen het ziekenhuis hadden we voor de intensiteit van onze vriendschap niet nodig maar het extra begrip dat je daardoor had is van grote waarde geweest. Ik heb me gelukkig geprezen dat ik jou nog extra jaren dicht in m'n buurt had. Alleen al je unieke en hilarische oneliners vormden een grote energiebron. Dank voor al je steun, het luisteren en het feit dat je er altijd voor me bent.

Lieve Roos. Mooi mens met 'n groot hart. Timing is alles. Toen Pau en ik voor de zoveelste keer aan de tocht Amsterdam-Groningen moesten geloven wist jij op precies het goede moment het enige juiste bericht te sturen. Met je eindeloze energie en enthousiasme weet je altijd het onderste uit de kan te halen. We hebben meer dan eens een teleurstelling voor ogen gehad maar samen hanteerden we 'It ain't over 'till it's over' als motto in de 'strijd', of het nou om onderzoeks- of coschapperikelen ging of het oplossen van Oegandese/'This is Africa'-frustraties.

Gelukkig heeft Fleur ook in mijn belang gehandeld en woon je nu lekker dichtbij in Amsterdam. Tot in de laatste eindfase heb je me van een energieboost voorzien, en nog eens extra op onverwachtse momenten. Heel veel dank voor je trouwe onvoorwaardelijke steun en het zijn zoals je bent.

De combinatie van parallel coschappen lopen & promoveren/sociaal leven is niet altijd makkelijk geweest. Naast onderzoek in Groningen hadden we alle drie nog meer plannen voor ogen waardoor we meer uren in de trein doorbrachten dan misschien gezond is. Ook bij deze gemeenschappelijke deler zijn jullie van onschatbare waarde geweest. In de zin van vriendschap maar ook in het creëren van mogelijkheden en oplossingen. Tegen jullie allebei wil ik zeggen: ik kijk uit naar al onze plannen voor de toekomst.

LINKerds, mooie mensen. Ik ken geen groep die zo goed in staat is de ruimte te geven aan zoveel verschillende individuen, die in haar waarde te laten, en tegelijkertijd zo'n sterk en terugkerend groepsgevoel neer te zetten. Het is heerlijk om te zien hoe dit na meer dan tien jaar nog steeds lukt. We hebben momenten gedeeld waarin we tot het uiterste gehoopt en gehuild maar ook maximaal gelachen hebben. Ik geniet van jullie zoals jullie zijn. In elk gesprek is er ruimte voor meerdere verhaallijnen tegelijkertijd. Met of zonder volume, over het kammetje of op de top, op de momenten dat het kan of dat je moet. Houd dit vast en let daar op. Doe wat je kan en meer. Dank voor het steeds maar weer creëren van leuke herinneringen op momenten van ontsnapping en afleiding. Stuk voor stuk zijn jullie op een moment op een eigen manier van grote steun geweest. Waarschijnlijk vaker onbewust dan bewust. Live a little en blijf dat doen. Ali, Bob, Clara, Foz, Hef, Birk, Ireen, Jootje, Monk, Laut, Leo, Lies, Lais, Lo, Loes en Sop. Samen.

'Vrij kletsen'. Een term die ik in ons huis leerde en nog steeds graag gebruik. Lief huis, ook jullie hebben me een fantastische studententijd bezorgd waarbij het gelukkig niet is gebleven. Dansen, verkleedpakken nieten (ja dat werkt vrij goed), stuca's bouwen en ludieke plannen smeden, ik denk er met veel plezier aan terug. Lieve Hoop, ik heb veel aan je adviezen gehad en daarnaast was jij degene die de route Groningen-Amsterdam voor jaar '04 ophelderde. Ik begrijp het nu. Lieve Ien, ik heb genoten van je gezelligheid en je eigenschap om alles ook eens in een ander daglicht te plaatsten. Lieve Puck, je hebt een heerlijke nuchtere kijk op zaken. Leuk om ook nu steeds te horen dat en vooral hoe je alles regelt. Lieve Jel, al is m'n eigen energielevel even niet wat het wezen moet, jij straalt altijd voor twee. Moedige en dappere Nellie, je staat al jaren hoog op m'n 'opschep-lijst'. Je maakt ons trots, ook als je eventueel je doelen bijstelt, het maakt niet uit. Lieve, lieve Lo. Er is zoveel gebeurd sinds die eerste week in Groningen. Ik was zo blij met de raakvlakken die we toen ontdekten en gelukkig zijn die er, nu ik je weer in de buurt heb, nog. Ik bewonder hoe je in staat blijft werk en doorstuderen te combineren en dat je

van je passie en talent je werk hebt gemaakt. Nog even en we kunnen bij jou ook de afronding vieren. Maat, lieve Maat. Een typische krijs en een duo spreekbeurt houden over... tja, laat maar. Naar de plaatselijke bar-bodega-disco-dancing of juist niet, in beide hoedanigheden ben je een grote steun geweest. Je tomeloze drive is inspirerend, ik ben trots op de weg die je hebt afgelegd. Lieve Pien, dank voor je opgewektheid en het non-stop dansen. Een nummer missen is gewoon zonde. Ons hele huis, maar vooral jij begrijpt dat. Lieve Lot, je bokst zoveel voor elkaar en bent bereid daar ook hard voor te werken. Heel knap hoe jij je doelen voor ogen weet te houden en ook bereikt. Al is het nu op afstand, je houdt onze vriendschap hecht. Lieve Eef. Samen met Pau (en Roos) heb je gedurende mijn laatste jaren in Groningen het verschil gemaakt. Je heerlijke spot on gevoel voor humor en zorgzame, lieve karakter is een combinatie om trots op te zijn. Lieve Jol, al was het slechts een jaar, ik ben blij dat ik dat jaar dagelijks van je oneliners en energie heb kunnen genieten. Je doorzettingsvermogen is bewonderingswaardig. Daar ga je het ver mee schoppen. Ook wil ik al m'n oudere en jongere oud-huisgenoten bedanken. Dank voor jullie interesse, steun, het ophalen van herinneringen waar we nóg om kunnen lachen en jullie moeite om elkaar op te blijven zoeken.

Lieve mama, je hebt altijd je uiterste best gedaan ons zo goed mogelijk voor te bereiden op dat wat de toekomst kan brengen. Daardoor weet ik wat grenzen verleggen, durven en doen op kan leveren. Ik ben trots op mijn stoere en sterke moeder die van geen opgeven weet. Dank voor je geduld, begrip, aanmoedigingen en alles wat je voor me hebt weten te creëren.

